Sepärraſt jätke mahha, armas rahwas, kea linan tenite, jätke mahha raiskamiſt nink prassimiſt. Ärge lainake ka omma rahha kergemelelikult ütte ehk töiſe kätte wälja, kedda teije ſures ſöbras arwate, ent ke eñnege ni kawwa teije ſöbber om, kui teije käeſt midda om ſaija; tullep taggaſimasmiſe aig, ſis ſaap ſöbraſt wihhaline.

Noren ean kerge ello, wannan ean kerjamine!

Et ſe pärramene ſönna ütteke man töttes es ſaas, ſis wötko eggaüts, olgo meesterahwas ehk naisterahwas, ſedda nöuwo, omma rahhatenga kallis piddada, nink kui wiis höbberuublit koon om, ſis toge rutto Kredit-Kaſſa mannu, eñne kui himmo ſõamen töuſep, ſedda rahha muijale raiſata, ehk kawwal ſöbber tullep, teije käeſt lainama; Kredit-Kaſſa wallitſus om teil parremb ſöbber: temma hoijap teije warra nink kaſwatap ſedda, nink ei kiſſu henda taggaſi, kui teije tullete omma rahha jälle kaſwuga kätte ſama.

C. R.

Ma-ubbina ehk kartohwli rikkeſt.

Ma-ubbina ehk kartohwli omma timmahawa meije maal pea kigin paigun hukka lännu. Neide wigga nink rikke om ni häste kartohwli päälſe man nätta, kui ka mullan kartohwlide man eſſi. Rikkutu kartohwli omma päält muſtjatſe plekkiliſe, nink kui neid wäitſega katski leigatas, ſis om nätta, et nemma weſſitſemba omma kui terwe kartohwli, nink ka ſiſſeſt hahhatſe plekkiliſe. Neidſinnatſid rikkutuid kartohwlid ei wöi ülle talwe piddada, ſepärraſt peap neid niſamma kuis nemma omma rutto ärraſöötma, ehk neiſt tärkliſt ehk jahhu teggema, ehk ellaja ſõdas hapnema pandma, ſel wiſil, kuis ſiinſamman allan om luggeda.

Ent ka neide kartohwlide eeſt, mes eſſi kül päält nink ſiſſeſt terwe näüs ollewat, nink tullewatſes ajastajas ſeemne

tarwis kölbawa, nink mes ſepärraſt kewwajal hä hinna eeſt wöip ärramüwwa, om waja ſuurt hoolt piddada, et nemma kewwajani hukka ei lä, kui neide päälſe man om wigga olnu. Seſt ſäratſe kartohwli lätwa rutto pallawas nink lõwa mäddanema, ehk neide idda rikkup ärra, et nemma ſeemnes ei kölba, kui neid wanna wiſi pärra tahhetas paigale panda nink ülle talwe hoita.

Sepärraſt tahhame tallorahwale oppuſt anda, mes om tähhele panda kartohwli wötmiſe nink paigale pandmiſe man, kui kartohwli päälſe omma hukka lännu.

Kui wötmiſe aigo hä, tahhe ilm om, ſis laſſe neil ſäälſamman mulla päal tahheneda; om udſune nink wihmane ilm, ſis wea neid ſendſehe ehk rihhe alla, et nemma ſääl tahhenesſe.

Kui kartohwli omma tahhenenu nink mullaſt ärrapohhastetu, ſis nakka neid wallitſema, nink korja eddimält kiik neid wälja, kun ka kige wähhembat plekki om nätta, nink panne neid eſſiärralde körwale, et nemma terwiga kokko ei puttu. Om ſe ärra-tettu, ſis wallitſe rikkutuid weel töiſtkörda läbbi nink heida parrembid nink halwembid töine töiſe pole päle. Mes kige halwemba omma neil kae pea otſa tetta, ſeſt ne ei püſſi kuigi kawwa; mes rikkutuide ſean parremba omma, wöip hädda pärraſt piddada, ſeni kui halla ſaap. Mes öige terwe ja puhta kartohwli omma, panne ſeemnes ehk mügi tarbis paigale, ent ärra lao neid korges ülles, ärra puiſta neid ka hauda ehk keldrehe, ärra pea neid ka tarren, ſeſt ſis lätwa nemma pea kumas, — enge panne neid wälja päal kuhja ehk röuke. Ennamb kui 15 ehk 25 wakka ärra pandko ütte kuhja; ent röuke wöip panda ni paljo kuis tahhat.

Kartohwli kuhja ehk röuge olgo ſiñna tetta, kun tuul kigipoli mannu ſaap, nink kun hä tahhe muld- ehk liwa-ma om.

Kuhja peſſa tettas zörikus nink pantas kuiwa haggu, mes wihku om keüdetu, jalla ehk katte korruta ni alla, et wihhu otſa ümbrezöri wälja pole omma kääntu. Peſſa keskehe ſäetas hao päle korſtna ülles, mes neljaſt lawwaſt